

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΜΟΣ 26 (1971)

ΜΕΡΟΣ Β' 2 — ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 1975

ἐκ διαφόρων σημείων τοῦ Νομοῦ (Ἐγ. Παντελεήμων, Βεγόρα, Ἀρμενοχάρι, Πρέσπα). Ἐπιτύμβια ἀνάγλυφα μεταφερθέντα ἐκ τοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης, ἐνθα προσωρινῶς ἐφυλάσσοντο, ὡς καὶ ἕτερα περισυλλεγέντα προσφάτως, ἐπλούτισαν τὴν συλλογὴν.

Εἰς τὸ Μουσεῖον Φλωρίνης παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Παντελεῆ Λαζένκα, κατοίκου Φλωρίνης, χαλκοῦν κόσμημα ἐκ βάσεως λαβῆς ὑδρίας, μὲ παράστασιν ἱσταμένου ἐρωτιδῆος ἐρειδομένου ἐπὶ κιονίσκου, ἐφ' οὗ πτηνόν. Συν. ὕψ. 0.137 μ. Τοῦτο εὑρέθη εἰς θέσιν Ἅγιος Παντελεήμων τῆς πόλεως Φλωρίνης (Πίν. 406 γ).

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

Εἰς θέσιν Στρανάτα εὑρέθη ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου Ἡλία Μήνου καὶ παρεδόθη εἰς τὸ Μουσεῖον Φλωρίνης ἀργυροῦν τετράδραχμον Ἀθηνῶν, τῆς ἐπονομαζομένης « νέας τεχντροπίας » (New Style): Α' ὄψις: Κεφαλὴ κρανοφόρου Ἀθηνᾶς πρὸς δεξιὰ. Β' ὄψις: Γλαυξ καθήμενὴ κατ' ἐνώπιον ἐπὶ ἄμφορέως. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀριστερὰ τρίπου, ὑπὸ τὴν γλαυκα ΜΕ

Α ΘΕ
ΠΟΛΕ ΜΩΝ
ΑΛΚΕ ΤΗΣ
ΠΑΤΡ

Χρονολογεῖται εἰς τὸ 157/156 π.Χ. Πρβλ. Μ. Thompson, « *The New Style e. t. c.* » ἀριθ. 464 γ.

ΑΙΚ. ΡΩΜΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΒΕΡΓΙΝΗΣ

Α'. Τὸ ἀνάκτορον

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἀνακτόρου Βεργίνης συνεχίσθη κατὰ τὸ 1970¹ εἰς περιορισμένην κλίμακα, ἐνῶ παραλλήλως ἤρχισεν ἡ μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκπόνησις σχεδίων ὑπὸ τὴν γενικὴν καθοδήγησιν καὶ ἐπιβλεψιν τοῦ ἀρχιτέκτονος - ἀρχαιολόγου κ. Ἰω. Τραυλοῦ. Ἀνασκαφικῶς ἠρευνήθη ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ νέου συγκροτήματος (βλ. ΑΔ 24 (1969):

1. Αἱ ἐργασίαι διήρκεσαν ἀπὸ 19.9.1970 ἕως 11.10.1970. Εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ἔλαβον μέρος ὁ Ἐπιμελητὴς Δ. Παντερμαλῆς, ἡ βοηθὸς Στέλλα Δρούγου καὶ ἡ πτυχιούχος τῆς Φιλοσοφικῆς Σ. Σαατζόγλου, οἱ ὅποιοι εἶχον καὶ τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν τῶν ἐργασιῶν. Τὰ σχέδια ἐξεπόνησαν ἡ διδασκάλισσα τοῦ σχεδίου ἀρχιτέκτων Δ. Αἰβάζογλου καὶ ἡ ἀρχιτέκτων Μ. Στεφανίδου. Τὰς ἀνασκαφὰς παρηκολούθησε καὶ ἀριθμὸς φοιτητῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος, ἐνισχυθέντων ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου δι' εἰδικὸν κονδύλιου.

Χρονικά, σ. 336 - 339) καὶ ἀνεζητήθη ἡ πορεία τοῦ ἐξωτερικοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ ἐν λόγῳ συγκροτήματος. Ἡ ἰσχυρὰ αὐτοῦ θεμελίωσις κατέρχεται εἰς ἱκανὸν βάθος (μέχρις ὀκτώ μέτρων ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους). Τὰ παρὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοῦ ἀνευρεθέντα ὄστρακα ἦσαν μελαμβαφῆ, τοῦ εἴδους τοῦ λεγομένου τῆς « δυτικῆς κλιτύος », ἐρυθροβαφῆ καὶ κοινά. Συγχρόνως προέβημεν εἰς τὴν διάλυσιν τῶν ἐκ κεράμων στέγης στρωμάτων ἐντὸς τῶν χώρων 1969 β, 1969 γ1, 1969 γ2, 1969 δ καὶ 1969 ε. Πρὸς Β. τοῦ τελευταίου ἤρχισεν ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἐτέρου χώρου, ὀνομασθέντος 1970 α. Ἐντὸς αὐτοῦ εὑρέθησαν ὄστρακα μελαμβαφῆ τοῦ εἴδους καὶ λεγομένου « τῆς δυτικῆς κλιτύος », κοινά, ὡς καὶ κέραμοι στέγης λακωνικοῦ τύπου. Ὡς ἔδειξεν ἡ περαιτέρω ἀνασκαφὴ τοῦ χώρου 1969 ε, οἱ κυρτοὶ λίθοι ἐκ τοῦ ἡμικυκλίου τοῦ δαπέδου κεῖνται ἐπὶ σωροῦ κεράμων, ὕψους 0.80 μ.

Β'. Τὸ προϊστορικὸν νεκροταφεῖον

Παραλλήλως πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, κατόπιν σχετικῶν ἐγγράφων τῆς Ἐφορείας τῆς ἹΓ' Ἀρχαιολογικῆς Περιφέρειας, ἀνέλαβε τὴν ἀνασκαφὴν δύο τύμβων κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν παρυφὴν τοῦ προϊστορικοῦ νεκροταφείου Βεργίνης ἐντὸς τοῦ ἀγροτεμαχίου Ποτουριδῆ.

Οἱ τύμβοι ἦσαν τεταραγμένοι ἐκ τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας.

Τύμβος 1970 Α

Ὁ τύμβος Α περιελάμβανεν ἐπτὰ ταφὰς, ἐξ ὧν αἱ ἕξι προϊστορικαὶ καὶ ἡ ἑβδόμη νεωτέρα.

Εἰς τὰς προϊστορικὰς ταφὰς εὑρέθησαν συνολικῶς δεκαοκτὼ ἀγγεῖα: Εἰς πρωτογεωμετρικὸς σκύφος, ἐπτὰ ὀπισθόμητροι πρόχοι, ἕξ φιαλόσχημα ἀγγεῖα (δίωτα καὶ μῆ), εἰς κάνθαρος καὶ τρία μόνωτα κύπελλα.

Τὰ κοσμήματα ἦσαν ὀλίγα χαλκᾶ καὶ τμήματά τινα σιδηρῶν μαχαιριδίων. Εὑρέθησαν ἕξι μαχαιρίδια (τμήματα), τρεῖς χαλκαῖ σύριγγες (τμήματα), τέσσαρες ὀκτώσχημοι πόρπαι, μία χαλκῆ περόνη, χαλκοὶ tutuli καὶ δύο χαλκοὶ δακτύλιοι. Ἐπίσης εὑρέθησαν ψῆφοι περιδεραιῖοι ἐξ ἐρυθρᾶς ὑαλομάζης. Εἰς τὰς ὡς ἄνω ταφὰς εὑρέθησαν ὀδόντες, μοναδικὸν ὑπόλειμμα τῶν σκελετῶν τῶν νεκρῶν.

Εἰς τὴν βυζαντινὴν ταφὴν εὑρέθησαν τμήματα μικροῦ ἀγγείου καὶ εἰς σιδηροῦς δακτύλιος. Ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἐσώζοντο εἰσέτι τὸ κρανίον καὶ ὀστᾶ τῶν ἄκρων.

Τύμβος 1970 Β

Ὁ τύμβος Β ἦτο περισσότερο τοῦ Α κατεστραμμένος. Ἐβεβαιώθη μία μόνον ταφή. Εὐρέθησαν εἰσέτι καὶ ἄλλα ἀγγεῖα μὴ ἔντασσόμενα εἰς τινὰ ταφήν. Εὐρέθησαν συνολικῶς πέντε ἀγγεῖα : Τρία καθαρόσχημα ἀγγεῖα,

εἰς ἀμοφορίσκος καὶ τμήμα ἀνοικτοῦ ἀγγείου.

Κοσμήματα εὐρέθησαν ἐλάχιστα: Μία χαλκῆ ὀκτώσχημος πόρπη, εἰς χαλκοῦς δακτύλιος, τμήματα χαλκῆς σύριγγος, χαλκοῦν κομβίον καὶ χαλκοῦς σφηκωτήρ.

Ἐκ τῶν σκελετῶν τῶν νεκρῶν εὐρέθη μόνον μικρὸς ἀριθμὸς ὀδόντων.

ΕΜΜ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ

*